

Tribuna Socialistă

ABONAMENTUL: Pe an 40 cor. Pe jum. an 20 cor.
Pe un sfert de an 10 cor. Pe o lună 3-50 cor.
Abonamentul la mai multe exemplare pe an 32 cor.
PENTRU STRENĂTATE: Pe an 50 cor. (10 Dolari).

Organul Partidului Socialist din Ardeal, Banat și Ținuturile Ungurene.

Apare de două ori pe săptămână: Joi și Duminică.

Orice seriori și bani sunt a se trimite pe adresa:
TRIBUNA SOCIALISTĂ, Sibiu, Strada
Rosenanger Nr. 14. — Tot aici se primește și reclame
cu prețuri moderate. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Tovărăși țărani!

Pământul e lucrul cel mai însemnat și mai scump, pe care-l cunoaștem.

Pe el au trăit strămoșii voștri, pe el vă nașteți și muriți și voi și urmașii voștri. El vă e tuturor și leagăn și mormânt. Si voi sunteți legați de pământ nu numai prin traful vostru, dar și prin truda și prin îndeletnicirile voastre de toate zilele, pentru că din moșii strămoși voi năti cunoscut alt meșteșug decât plugăria.

De aceea e foarte firească dragostea voastră de pământ ca și de lucru câmpului. Si pe căt e de firească pe atât e de trebuincioasă și binefăcătoare.

In țara noastră unde plugăria e încă meșteșugul de căpătenie, unde industria e abia în față, aproape toată bogăția îngărmădită prin orașe și prin curile boeresti nu e altceva decât rodul muncii voastre preschimbăt în tot felul de lucruri. Tot ce vedeti prin orașe, toate clădirile bogate, luminatul electric, tramvaiul, automobilele, toate minunățile puse în geamurile prăvăliilor și atâțea altele, aproape toate acestea nu sunt altceva decât grănele făurite prin su-doarea frunții voastre și preschimbate apoi peste graniță în toate bunătățile insirate mai sus.

Si tot așa stau lucrurile și cu cheltuielile făcute de stat, cu cei puși să păzească orânduirea de azi: funcționări, armata, judecătorimea, poliția, jandarmeria. Tovărăși, mai mult voi prin munca voastră dela câmp și țineti și pe aceștia.

Dacă nu văți mai indeletniți cu plugăria, atunci ar trebui să pierim ori să ne sălbătăcim cu toții din lipsă de carne și mai ales din lipsă de pâine și de măluia. Fără plugărie am duce cu toții viața sălbaticului de prin păduri și a ciobanului rătăcitor din loc în loc.

Si precum voi, tovarășilor țărani, grijiți să avem cu toții ce mânca, astfel și noi, cei din orașe, muncim pentru a produce alte mărfuri, de care aveți nevoie și voi, dar și toți alții și fără care nu putem trăi cu toții.

Inșă precum de multe ori unealta cea de căpătenie pentru a produce pâinea, pentru a crește vitele — pământul hrănit — nu este în mâinile voastre, ci în cele boerii și arendași, astfel și noi suntem lipsiți de uneltele, de care avem nevoie pentru a produce.

Pământul de multe ori nu e al vostru și trebuie să lucrezi pe ogorul altuia, lăsându-i parte cea mai mare a roadei muncii voastre.

Tot astfel și atelierul în care lucrăm noi, dela orașe, fabricile cu mașinile, căramidăriile cu lutul și cuporul, fierul

„Ridicarea” stării de asediu și a cenzurei.

In fine s-a născut. După multe așteptări, tărăganări și amânări, după ce au oftat și s-au scerut au dat naștere ordonanței prin care se dispune „ridicarea” stării de asediu și a cenzurei.

Acum se pot ține intruniri publice în vedere alegerilor, dacă se anunță cu trei zile înainte la Pretor sau la șeful poliției, dacă se spune în cererea permisiuni pentru adunare cine va vorbi ce va vorbi, cine ia parte la intrunire, cătă oameni și din ce loc și dacă d-l pretor sau politici, va lăua adunarea la cunoștință. Dacă se ia la cunoștință adunarea va fi prezidată de fapt de autoritățile militare și civile și numai de formă de alesul adunării. Dacă autorităților nu le convine vorbirea ce se ține (în calitate de adăvărat președinte) disoalvă intrunirea.

Cenzura se ridică cu ceva mai sus, pot să scrii ca și până acum ce vrei dar numai să nu-i spui copilului pe nume, să nu scrii contra guvernului că atingi armata, căci generalii guvernează. Gazeta poate eșă dacă d-l censor a cedit-o și i-a plăcut.

Ai toată libertatea să scrii despre viața animalelor dar despre a oamenilor numai cu învoirea d-lui censor. Ai toate libertățile, dar numai în interiorul îngrădirilor ordonanței.

și postavul nu sunt în mâinile noastre, ci în cele pentru că trebuie să lucram, lăsându-le și noi partea cea mai mare a roadei muncii noastre.

Si căt de bine ar fi dacă pământul întreg ar fi în mâinile celor care îl lucră, și căt de bine dacă fabricile și mașinile și toate cele trebuincioase vor produce lucruri de trebuință ar fi în mâinile celor ce muncesc la orașe.

Schimbând cele de ale hrăni, produse de voi, cu lucrurile produse de noi, deadreptul și fără mijlocitori, am trăi întreolătă și frați.

Trebuințele și durerile noastre și ale voastre nu se deosebesc și gândurile noastre sunt îndreptate spre aceeași țintă.

Iată de ce, tovarăși țărani, numai noi cinstim munca voastră, numai noi vă înțelegem și vă prețuim cum se cuvine iubirea voastră de pământ. Numai noi ne aflăm la orașe într-o stare asemănătoare cu a voastră dela țară, de aceea numai noi suntem cinstiți și cu sufletul întreg alături de voi și de năzuințele voastre.

Noi în luptă de toate zilele pe care o ducem, strânsi uniti în sindicatele de breaslă și în partidul muncitorilor socialist, urmărим o viață mai bună, mai omenească. Ne luptăm ca din rodul muncii noastre să putem păstra o parte mai mare pentru îndestularea nevoilor noastre și alor noștri. Noi cerem o putere mai vrednică, o cinstire de oameni, un traiu mai plăcut, care să fie cu adevarat vrednic de a fi trăit. Si același lucru îl cerem și pentru voi.

Si pentru că numai prin luptă se pot dobândi drepturi, libertăți și bună stare, de aceea ne îndreptăm către voi cu îndemnul să veniți alături de noi în mareea luptă pentru ridicarea întregii muncitorimi dela sate și dela orașe.

Pentru ca să ne desbine, ca să nu ne putem înțelege, săptămânitorii vor să ridice între noi și voi chestia pământului. Ei vor să facă din ea un fel de zid de despărțire între noi. Ei răspândesc minciuna că noi socialistii am avea gânduri ascunse pentru ziua de mâne, că noi muncitorii din orașe cari vrem să ajungem în săptămâna următoare în săptămâna următoare.

Prostia va predomină asupra despetăciuniei nedreptatei asupra dreptății, întunericul asupra lumini, ura asupra iubirii, roba asupra libertății, privilegiile asupra egalității, minciuna asupra devotării și ignoranța asupra științei. Si băta omenire va călcă din nenorocire în nenorocire.

Progresul se va face greoi și numai prin lăcomia unora și prin revolta celor robii și înțunecați în contra celor privilegiați. A.

Alegerile.

Insemnări.

„Generația celor fericiți”

Zilele acestea se vor deschide școlile primare și secundare, unde se va începe educarea generației viitoare în limba sa maternă. Tineretul nu va mai fi chinuit cu rumezarea unei limbi pe care cu foarte multă greutate și o putea înști. Timpul scump de lectură nu va mai fi pierdut cu învățarea de rost a unei limbi grele, care n'are nici o harmonie cu limba ce elevul învăță delă mama sa.

Revoluția din Octombrie 1918 a scăpat tinereții române dela Brațon până la Oradea și dela Timișoara până în Marmăra, de aceste greutăți. Timpul pierdut în trecut cu învățarea limbii maghiare se va putea întrebuința acum pentru educarea sănătoasă, reală și lipsită de prejudecăți a tineretului. Știință, știință și iar știință, variată cu artă și literatură, decorată cu florile sentimentale ale iubirii, dreptății și umanității. Părăsirea cu desăvârșire a prejudecăților tradiționale, studierea istoriei cu mai multă profunzime, pentru a se putea ajunge că mai repede la adevarul științific. Părăsirea teoriilor falșe și învecinate și studierea teoriilor cele mai moderne. Părăsirea propagării urei și egoismului de rasă și înlocuirea lui cu propagarea umanității și egalității. În locul prematriri eroilor, cari au ucis și au fost ucisi, să se amintesc cu respect de martirii științei și ai progresului. În loc de a se admiră lașitatea sclavilor, cari chinuți de moarte în arenile patricianilor au căzut în genunchi cercind moartea dela cezar, să se admire curajul robului, care cu lanțurile ce îl legau mânile și sfârma zeul sclaviei, proclamând deschiderea. În locul propagării principiului că totul este bun în lume și nimic nu trebuie schimbat, să se propagă principiul că nimic nu e perfect și totul trebuie să se transformă. În locul luptei egoiste pentru glorie și îmbogățire, să se propagă lupta altruistă pentru fericierea obștească.

In loc de a se acoperi socialele prin acuzarea persoanelor, să se studieze cauzele lor și să se caute lecul priu surprinse cauzele. In loc de a se preamări răzbuoile să se scoată la iveală toate crimile, toate barbarile și mișcerile ce se fac în războu și provin din războu, răspândindu-se astfel odiul contra omului în masă și înțirindu-se ideea pacifică. Să se arate toate realele cauzele de sistemul proprietății private și să se nutrească ideologia proprietății collective.

Dacă toate acestea se vor face în școlile ce se deschid acum, generația viitoare într'adevăr va fi generația celor fericiți. Dar dacă se va urmări să se dă elevilor aceeași educație în limba română, și să se dă în limba maghiară, atunci cu regret constatăm că viitoarea generație nu va fi fericiată.

Prostia va predomină asupra despetăciuniei nedreptatei asupra dreptății, întunericul asupra lumini, ura asupra iubirii, roba asupra libertății, privilegiile asupra egalității, minciuna asupra devotării și ignoranța asupra științei. Si băta omenire va călcă din nenorocire în nenorocire.

Progresul se va face greoi și numai prin lăcomia unora și prin revolta celor robii și înțunecați în contra celor privilegiați. A.

Decretul regal pentru convocarea Corpului electoral.

Alegerile în Transilvania, Banat, Crișana, Sătmări și Maramureș.

Zilele trecute a apărut decretul regal prin care hotărête că alegerile generale pentru Adunarea deputaților vor avea loc în zilele de 2, 3 și 4 Noemvrie a.c., iar alegerile pentru Senat în zilele de 7 și 8 Noemvrie.

Nouile Adunări legiuitorale constituante sunt convocate în București în ziua de 20 Noemvrie 1919.

Alegerile în Transilvania, Banat, Crișana, Sătmări și Maramureș.

Pentru ducerea la înțelegere a acestui decret în Transilvania, Banat și Ținuturile ungurene, Resortul de interne al Consiliului Dirigent publică următoarea ordonanță:

1. Alegerile pentru Adunarea deputaților se vor ține în ziua de 2 Noemvrie 1919, iar cele pentru Senat în ziua de 7 Noemvrie 1919.

2. Președintii birourilor electorale se vor prezenta la reședința circumscriptiei pentru a primi declaratiile de candidatură pentru alegerile la Adunarea deputaților în ziua de 24 Octombrie 1919, pentru alegerile la Senat în ziua de 29 Octombrie 1919.

3. Birourile electorale centrale vor face dispozițiile necesare cu observarea acestor termene.

Adeca alegerile de deputați la noi se vor face în ziua de Dumineacă 2 Noemvrie 1919, iar alegerile pentru Senat la 7 Noemvrie. Declarațiile de candidatură pentru Adunarea deputaților se vor depune la 24 Octombrie, iar cele pentru alegerile la Senat la 29 Octombrie.

Secretar.

Inceputul luptei electorale a partidului socialdemocrat din Bucovina

O mare intrunire socialistă în Cernăuți. — Cuvântarea tovarășului Grigorovici. — Socialiștii bucovineni vor lua parte la alegeri.

Tovărășii bucovineni au început deja lupta în vederea alegerilor. Dumineacă, 28 Septembrie, au convocat la Cernăuți o mare intrunire publică, în casa muncitorilor, care a devenit o manifestație din cele mai impunătoare ale muncitorilor bucovineni. Localul casei muncitorilor era tixit de ascultători, iar foarte mulți muncitori au fost sălii a rămâne pe afară sau să se retragă, neputând asculta cuvântările oratorilor.

Discursurile rostite la această intrunire de toți trei candidați partidului socialdemocrat din Cernăuți reoglinDESC într-un toate punctul de vedere al socialistilor bucovineni atât față de situația actuală a României întregite că și față de alegeri. Publicam mai la vale, în rezumat, aceste discursuri, cari sunt de mare însemnatate și pentru noi.

Vorbirea tovarășului Gaidosch.

După deschiderea intrunirii, primul care a luat cuvântul a fost tov. Gaidosch, candidatul partidului în Cernăuți, care începe prin a explică adunării cari au fost normele comitetului pentru nominarea candidaților, explica de ce socialistii nu se retrag din alegeri ca din celelalte cări cari după ce au precupești cu guvernul două săptămâni, neputând cădea de acord la împărțirea prizei, se abțin pe motive că sunt contra administrației locale și nu au nimic de împărțit cu ea. Noi vom luptă cu aceeașa tenacitatea contra oligarhiei române, intocmai cum am combată până acum putregaiul oligarhic al Austriei. Partidul nostru nu e nou înființat, ci are la activul său fapte foarte bine cunoscute de toți și cari nu le poate nega nimici. Candidatul în baza vecinului nostru program care este și al dv. și cred că nu mai e nevoie să insist mai mult asupra acestui punct. Continuând, el aminteste că datoria socialistilor convingă este să fie strânsi uniti în jurul vecinului lor drapel și să se lasă influența de frațeologii partidelor burgeze, în rândul căror domnește aceeașa rea voință față de muncitor. Clica austriacă este deopotrivă cu cea română și prin urmare, datoria noastră este să stăm strânsi uniti în jurul vecinului lor drapel și să ne lase influența de frațeologii partidelor burgeze, în rândul căror domnește aceeașa rea voință față de muncitor. Clica austriacă este deopotrivă cu cea română și prin urmare, datoria noastră este să stăm strânsi uniti în jurul vecinului lor drapel și să ne lase influența de frațeologii partidelor burgeze, în rândul căror domnește aceeașa rea voință față de muncitor.

Dansul termină asigurând, multimea, că în curând massele poporului român se vor redeschinde din letargia în care se găsesc de decenii și împreună cu tovarășii din Transilvania, Basarabia și Bucovina vor porni pe cale legală, spre biruința ideilor socialistice, cari ne vor duce spre o viață mai bună, mai omenească.

Cuvântarea tov. G. Grigorovici.

Urmează la tribuna tov. George Grigorovici. El este primit cu salve de aplauze, cari parță nu mai contenește. Tov. Grigorovici își începe cuvântarea în românește. El este primit cu salve de aplauze, cari parță nu mai contenește. Tov. Grigorovici își începe cuvântarea în românește. Dinspre el — ceea ce nu se poate obține acum, se va obține, cu siguranță peste un an, doi, în consiliul național, unde vom fi reprezentă. Zecile de mihi de oameni cer să fie demobilizați și să se înțeze cu jocul de războu, care a introdus anarhia și corupția cea mai deșăntăzită prezentind.

Tov. Grigorovici termină chemând muncitorimea la luptă pentru redeschiderea ideilor socialistice, cari au știut totdeauna, ca pe cai legale, să-și impună voință chiar acolo unde nimici nu s-ar fi săptătat.

Vorbirea tovarășului Pistiner.

Urmează tov. Dr. Pistiner, care începe prin ironizarea grupărilor opozitioniste care se abțin dela actualele alegeri, ca demonstrație contra cenzurei, zice-se, — de fapt nu se prezintă la alegeri — sustine Dr. Pistiner — pentru că nu au cu ce se prezintă. Din moment ce guvernul nu

Politica.

Alegerile și opoziția din regat.

Alegerile au fost fixate definitiv, pentru a treia oară, pe ziua de 2 Noemvrie 1919. Pentru a se putea lăua lupta electorală s'a publicat o ordonanță prin care se mai largesc restricțiunile de până acum, dar starea de asediu și cenzura nu se vor ridica. Iar alegerile vor fi prezidate de guvernul generalul Văitoianu la al cărui spate să dă Brătianu.

Partidele opozitionale din România veche în frunte cu partidul d-lui Avrescu și Take Ionescu *nescind mulțumito nici cu guvernul care va prezida alegerile și nici cu libertatea acordată pentru luptă electorală, au declarat că nu vor lăua parte la alegeri.* Felul cum s'a transformat cenzura și starea de asediu nu multumește pe nimeni afară de „liberali“ și de slugii lor dela noi.

Opoziția se simte în inferioritate față de partidul „Liberal“ care va fi sprijinită pe toate căile de guvernul generalilor.

Astfel vom avea un parlament numai de „liberali“. Dacă vom avea.

Aristocrația noastră cea nouă.

Revoluția noastră a murit înainte de vreme, chiar cu zile; ea n'a răsușit decât a schimbă persoanele în aceleași roluri și a creșt în locul aristocrației vechi, feodale, a protocolului și prejudecătorilor o aristocrație a banului, a vanității și a tupeului.

Toate revoluțiile au fost progresive, au însemnat un pas înainte. Cetii istoria revoluției franceze. Ce cupor, în care s'a înștiut până și umbra trecutului; tot ceea ce amintea domnia vechilor stăpâni: legi, alăre, monumente, titluri, embleme, valenți și livrele, trăsuri, bijuterii și garderoabe, tot cortegiul de lucruri, care constituiau fastul și grandioarea unora, umilința și suferința altora. Se urmăreau până și cel ce cheltuiau la un dejan mai mult decât prescriau decretelor dictate de către mai egalații principii. S'ar fi părut, că toată civilizația omenească se sfârșă sub lovitura furioasă a multimii. Să totuști; din cauza acesta grozav, din această mișcare populară, care decapită pe proprii săi complice, că bine a rezultat nu numai pentru Franța ci pentru Europa întreagă. De ce? Pentru că cel ce ieșea din multime își formulă un protest sau postulat, condamnă sau lăudă un obiceiu, o lege, un proiect, să ridică cu toată convingerea minții, cu toată credința inimii sale, cu toată sinceritatea. Cetățeanul sanguinar Lebon, nu doarme zecile zile din cauza unui costum de haine nou comandat de mama sa, căci în ședința „Comunei“ din Paris se strigă: „trebuie să rosim de a avea două costume către vreme soldați sunt goi.“ Cum întrebă Lebon — în acest costum strălucit să intru în colibele mijloilor de oameni să-i măngâi pentru lipsurile lor? Cum mai pot pleda pentru cauza săracului? Cum să mă ridic contra hoților celor bogăți imitându-le lăvizorii româșilor?

Asemenea au gândit și mai ales asemenea au lucrat cel ce au avut un crez și s-au jertfit pentru instăpanirea egalității între oameni.

Desnoulin, năruitorul de Bastillii, de ai vedea roadele și oamenii revoluției noastre încă întoarce față și ai căuta alt nume pentru fecunda mișcare a poporului tău.

La noi se zice, că a fost o revoluție. Ce schimbări a adus? A creat Arcadia noilor aristocrații, ne-a deschis librat societatea în ordină morală. Căci până eri eram cu toții democrați și nu ne rușinam de săracia noastră. Astăzi! Stai într-un colț de stradă frecventată și Sibiului. La fiecare două minute te va stropi un automobil. E domnul sef. Până mai ieri și era prieten, te căuta, și cerea un stat; azi când merge în automobil singur sau cu alt sef, dela resort, până la cafenea, să face că nu te cunoaște, abia duce mâna la pâlnie pentru a îi răspunde salutului. Azi duce în suita sa tot orgoliu, toată mândria și toata insolvență unei ambii satisfăcute. Iar tu, cetățean, care din fiecare clipă până acum să făci un apostolat, fără vâlvă, care ai tacut pe de la intrările, dar ai vorbit cu mult mai mult despre idealul neamului tău în orice casă ai intrat cu orice om te-ai întâlnit; care n'ai vrut să lupti în armata împăratilor ci ai alergat sub flamura neamului tău și a libertății, sub care ai stat până ce ai ajuns la cea din urmă graniță visată privescă: cum să-ți îmbulzit neferdinici în toate funcțiile, cum fac pe sefi cei, cari au îscălit memorile panegiric la înmormântarea vișurilor noastre de libertate; un reumatism nu-ți poți trata la băi ne mai încăpând de subudenile acestei aristocrații nouă nouă. Privesc pe acei, ce nu știu decât o limbă și acea cu „mințea“ și „suhan“ și nu cunosc alte rosturi și alte tări cum fac pe interpretii și întovărășesc din oficiu ilustre personajii străine. Te întrebă: care e criteriul de a fi „sus pus“? Tipeul? Artă de a măguri? Odată cu înțelegerea idealului național de ce nu s'ar împlini și idealul fiecăruia în parte? Prea ne uitam cu jind la alții cum să desfășeză la masa bogată a statului și cum se tolăresc pe fotoliile, de unde emană porunci și legi. Poporul fiind esclus de la orice consultare, cel care se apreciază și are îndrăzneală se ridică și rămâne sus.

Acesta este rezultatul concret a zilei noastre revoluționare. Si dacă s'ar mai ivi un român înțărit pe undeva, căruia nu i-să putea da decât o ţesă de resort cel dintâi care ar trebui inventat ar fi resortul codificării iluziilor perduite. Vorba lui Bernard Shaw: două tragedii are un popor ca și un individ, una când nu i se împlineste idealul, alta când i se împlineste.

Dr. B.

„Socialism, dar național“.

Am scris foarte mult despre problema naționalismului și internaționalismului arătând că acestea nu sunt două lucruri contrarii, ce s'ar bate cap în cap, cum cred unii, ci sunt două lucruri care se completează unul pe altul. Adeca, am spus și scris că *nationalism* ar fi să însemneze să-ți iubești neamul tău și să lupti pentru fericirea lui. Iar *internationalism* este ca naținea ta pe care o iubești să trăiască în frățietate cu celelalte națuni, aceasta nu de dragul altor națuni ci tocmai pentru ca să asiguri fericirea și prosperitatea națunei tale care este silită a avea legături de prietenie sau de dușmanie cu celelalte națuni ce o înconjoară sau cu cari conlocuște.

Însă domnii altfel înțeleg naționalismul. El zic că cine nu s'a născut român nu e om, și trebuie să ne răboim cu toate națuni și dacă n'am avea dușmani apoi ar trebui să-i facem, căci focul național numai atunci arde când este aprins în contra popoarelor de altă naționalitate. Capitaliștii însă se unesc unii cu alții, fie ei români, nemți, francezi, unguri, sau jidani, dar fără a se numi internaționali.

Cu toate că am scris mult în privința asta, tot mai sunt oameni, cari nu ne-au înțeles sau n'au voit să ne înțeleagă. »Am băut toaca la urechea surdului.«

„Libertatea“ lui popa Moța din Orăștie publică un articol sub titlu de mai sus în care spune că „*De internațională lumea scriosă are flori și se lapădă de ea.*“ Apoi spune că muncitorii elvețieni au votat prin referendum dacă vor intra în legături cu a treia internațională ori ba și s'au dat 2865 voturi pentru alipire la internațională și 614.000 glasuri împotriva. Si lasă să se înțeleagă, înșirând niște prostii, cari numai un om cu carte nu le poate spune, că acei muncitori, cari au votat contra internaționalei a III-a sunt socialiști naționali. Ei bine aceasta nu e adevărat. Adevărat este că un Congres al muncitorilor elvețieni înțin de curând la Basel a hotărât cu majoritate de voturi alipirea la internațională a treia. (La congres se știe că se duc numai delegații muncitorilor organizati). Dar înainte de a se execută hotărârea congresului, au întrebat și pe întreaga muncitorime organizată, care a răspuns prin voturi că nu se alipește la a III-a internațională bolșevistă din Moscova, ci rămân alipiti la internațională II, (a doua) din Bruxelles, care și-a ținut congresul luna trecută la Lucerna, unde am trimis și noi delegați.

Am explicat și deosebirea dintre internațională bolșevistă și cea socialistă arătând că cea dintâi a III-a voie să întroneze astăzi societatea comună, cu mijloace violente, adeca prin revoluție, iar a doua voie să transforme societatea capitalistă în socialistă pe cale pașnică și legală în mod treptat, fără violență. Boala lungă dar însănătoșare sigură. Deci nici decum nu e vorba de socialism național cum vrea »Libertatea« să-l explice greșit.

Apoi o altă minciună încornorată o spune »Libertatea« privitor la Anglia, că muncitorii ar fi hotărât contra grevelor politice, că acestea s'ar face la îndemn strein. Vedeti cum este omul miș, minte ca să-și sprijinească prostile lui. Față de aceasta scriu foile engleze și franceze, că *Trade Unionile engleze* au votat cu 2.600.000 de voturi contra a 2.300.000, adeca cu o majoritate de trei sute de mii de voturi că vor face grevă și din motiv politic, nu numai din motiv economic cum a fost până acum.

Ce zic domnii, cari vor să bage zâzânii între muncitori, de hotărârea muncitorime franceze despre care ceteam în gazeta franceză „Le Figaro“ că la Congresul C. G. T. »Comision Generalul de Travail« au votat cu 1633 de mandate contra a 324 că pentru răsturnarea regimului capitalist se va servi de mijloace revoluționare și bolșeviste. S'a hotărât numai în principiu, adeca nu vor pune în practică hotărârea numai atunci când li se va da prilej.

Lață adevărată stare a lucrurilor nu cum le place s'o ilustrează domnii dela »Libertatea«.

Reorganizarea

Partidului socialdemocrat din Ungaria.

Inainte cu vreo două săptămâni s'a ținut la Budapesta o conferință de reorganizare a partidului social-democrat, care — după cum se știe — la proclamarea republicei sovietice din Ungaria, s'a unit cu partidul comunist. Conferința aceasta a redat partidului veciul său titlu și veciul program.

La conferință au luat cuvântul tovarășii Farkas, Rothenstein, Peidl, Csizmadia, Peyer, Buchinger și Garami, cari au arătat situația grea în care se află azi mișcarea muncitoarească

din Ungaria. Tov. Buchinger, care a vorbit în numele comitetului executiv provizoriu al partidului, a spus: Se pot constata două catastrofe: catastrofa tării și catastrofa mișcării muncitorești. Ambele pornește din aprecierea greșită a împrejurărilor și a realității. Conducătorii muncitoricei trebuie să înțeleagă voina masselor, însă și masele trebuie să fie conștiente și să știe la ce se pot aștepta din partea conducătorilor lor, fără ca aceștia să ceda în demagogie.

Tov. Garami a vorbit despre datorințele muncitoricei organizate.

Au luat cuvântul apoi delegații muncitorilor dela căile ferate, ai ferarilor și ai altor bresle.

La urmă conferința a primit o rezoluție, prin care se hotărăște reorganizarea partidului socialdemocrat din Ungaria. Partidul s'a pus din nou pe baza vechiului program socialdemocrat, alăturându-se la Internațională a două.

adeverință cetățenilor, cari au anurățat întruirea, indicând ziua și ora, pentru care a fost anunțată.

Intruirea anunțată după prevederile acestei ordonanțe nu poate fi opriță dacă convocatorii dovedesc, că sunt membrii ai unui partid politic organizat, sau dacă dău garanții și răspund pentru menținerea ordinei publice.

Autoritatea din considerații de siguranță poate hotără, ca întruirea să fie ținută în alt local și la altă oră decât cea anunțată.

Dacă autoritatea competență nu a dat rezoluție asupra anunțării în termen de 12 ore, întruirea anunțată se poate întâine.

Autoritatea va incunoașteanță despre întruirea anunțată și comenduarea pieței cei mai apropiate. Biletele de liberă circulație în circumscripția electorală pentru candidații și însoțitorii lor cu domiciliul în afara de județul său de origine și întruirea ordinei publice.

Art. 4. La începutul fiecărei întruniri se va alege președintă. Până ce președintă își începe activitatea sunt răspunzători pentru ordine cetățenii, cari au anunțat întruirea, după deschiderea întruirii sunt răspunzători și membrii președintei. Președintă și cetățenii, cari au anunțat întruirea, sunt răspunzători pentru observarea ordinei de județ și pentru respectarea celor prevăzute la art. 3.

Art. 5. La întruire va fi reprezentată autoritatea polițienească și de către orii se va judeca cucale și cea militară.

Reprezentantul autoritatii are dreptul în caz de turburări a ordinei, de neobservare a programului anunțat, sau din violarea prevederilor art. 3, după două somări rămasă fără rezultat să dissolve întruirea.

Art. 6. Pentru durata campaniei electorale în presă se vor putea discuta liber toate chestiunile de politică internă, cu excepția celor înșiruite la art. 3.

Serviciile de cenzură la exercitarea atribuțiunilor se vor restrângă numai la controlul chestiunilor exclusive din discuția publică prin art. 3, admisă a se publica liber articolele privitoare la toate celelalte chestiuni interne.

Art. 7. Cu ultima zi fixată pentru înțarea alegerilor de deputați și senatori, dispozițiile articolelor 1—6 își pierd valabilitatea, rămnând în vigoare actualele ordonație.

Art. 8. Contravenienții la dispozițiile prevăzute la articolele 1—4 vor fi urmăriți după ordonațele comandanțelor militare.

Urmărirea pentru contravenții nu prejudică la răspunderea de drept penal pentru evenimentele infracțiuni ce să sârără prin graiul viu în întruire sau prin presă. Aceste infracțiuni vor fi urmărite prin judecătoria ordinării.

Sibiu, în 19 Septembrie 1919.
Iuliu Maniu, General Petală,
Președ. Cons. Dirig. și comand. zonei de supra-
șeful resortului de interne. veghiare din Transilvania.
Nr. 14.004. Nr. 3954.

Cenzurat.

ȘTIRI

— Un nou tovarăș de muncă. Cu bucurie amintim faptul că tovarășii din Brașov au reușit să-și creie o puternică armă de luptă și de luminare a muncitorime. Dela 1 Octombrie începând au preluat o veche gazetă maghiară din Brașov carea schimbătitul, o scot acum ca organ al partidului socialist din țara Bârsiei. Noua noastră tovarăș de muncă se numește „Elivre“ și apare zilnic. Dorin viață lungă confratului transformat, care părsind ideologia burgheră învechită lipsită de logică și dreptate a întrat în rândurile luptătorilor pentru o lume nouă în care nedreptățile se vor cunoaște numai din istorie și suferințele vor fi curmate. Pentru să servească într'adevăr acestei cauze mărețe este de dorit ca noui confrate să facă și politici reală și să publice articole de educație socialistă.

— Numerotarea locuitorilor din Sibiu. Comenduarea pieței Sibiu, din ordinul zonei de supraveghere, va începe zilele acestea recensământul (numerotarea) tuturor locuitorilor și locuințelor din orașul Sibiu. Toți locuitorii sunt datori să dea explicații ce se vor cere de ofițerii agenti, în unire cu agenții politici. Nici un locuitor sau proprietar nu va face nici o obiecție (opunere), iar lămuritorii vor fi date foarte exact.

— Un guvern Maniu ar fi fost neutru sau Liberal. Cetățen în „Socialismul“: În căutarea de argumente zarele opoziției publică cu lux de detalii intervențiunile făcute la palat de d-l Take Ionescu pentru a primi guvernul transilvanul sub conducerea d-lui Maniu. Fără a intra în detalii argumentației, nu înțeleg întrucăt un guvern Maniu cu Goldiș și alții ar fi prezentat mai multe garanții de neutralitate decât un guvern Vaitoianu? D-l Take Ionescu scria mai ieri, că un guvern Maniu nu poate fi decât un paravan al liberalilor, ci în urmă tot d-sa să afirme că acesta guvern va fi un guvern neutru. Se vede că atunci când e vorba de căpătă puterea orice consecvență și cinstire politică sunt cantitați neglijabile.

— Prefecți militari. „Socialismul“ scrie: Dupa cât se afirmă noul guvern va numi prefecți dintre ofițerii superiori, ba se spune că și comisiile interminare ale comunelor vor fi formate tot din militari. În acest chip întregă administrație a țării va trece în mâinile militarelor.

— Bani internaționali. D-l Jean Brunhes, profesor la Collège de France pentru deslegarea greatătorilor financiare, cari s'uiv în urma acestui război și care a făcut Franța datoră și clienta Americii și Angliei, propune în ziarul „Le Matin“ crearea unei monede noui numită „Numis“, a cărei valoare să fie 1000 franci, 200 dolari, 40 lire sterline, 1000 lire și 800 mărci, toate acestea sunt societatea în aur. Aceasta ar fi moneda de schimb dintre popoare.

— Si prefectura face speciale. În județul Solnoc-Dobăca este mare lipsă de alimente și populația săracă indură foamea grozavă. Pentru ameliorarea mizeriei Resortul alimentară a îndrumat prefectura acestui județ să aducă bucate din ținuturile Crișanei